

การสำรวจสภาพการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

A Survey of the Conditions of Teaching and Learning Western Music in the College of Dramatic Arts, Northeastern Thailand

จักรพันธ์ จันโทมุข¹, คมกริช การินทร์²
Jakkapan Jantomuk¹, Komkrich Karin²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตก และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตก พบว่า มีการส่งเสริมและบริหารงานในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถของสถานศึกษาที่จะส่งเสริมได้ ทั้งในด้านการบริหาร ด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารด้านกิจการนักเรียน การบริหารด้านธุรการการเงิน และพัสดุการบริหารด้านอาคารสถานที่ การบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ปัญหาการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ สื่อการเรียนรู้อาจมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพการเรียนการสอน ดนตรีตะวันตก

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ วิทยาลัยดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master of Music (Master of Music), Mahasarakham University

² Ph.D., College of Music, Mahasarakham University

Abstract

This research article have a objectives were 1) to explore the state of Western music teaching and learning in the College of Dramatic Arts in the Northeast and 2) to analyze problems of western music teaching and learning in the College of Dramatic Arts, Northeast. Used research Mixed Method Quantitative and Qualitative. And used questionnaires to collect data From a specific sample consisting of administrators, teachers, and students in the 3 colleges of the northeastern dance arts.

1. The state of Western music teaching and learning in the Northeastern Dramatic Arts College in the overall condition when considering from interviews from The 3 administrators of the College of Dramatic Arts, general condition of all 6 aspects of the work, found that there was a promotion and administration of the teaching and learning management to the full capacity of the school that can be promoted. Both in academic administration Personnel Management Student Affairs Administration Administrative administration, finance and supplies, building management Administration of the relationship between the school and the community.

2. Problems of teaching and learning western music of the Northeastern College of Dramatic Arts of teachers in general problems were at a moderate level. When considering in each aspect, it was found that the development of learning process Having the highest problems first With problems at a medium level, followed by learning media The problems were at a moderate level, measurement and evaluation and the curriculum and curriculum administration were at a low level respectively.

Keywords: Teaching and learning conditions, Western music

บทนำ

ดนตรีศึกษาเป็นแขนงหนึ่งของสาระความรู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการให้การศึกษา ดนตรีกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความ มีดนตรีการตามความสามารถของแต่ละบุคคล จนถึงที่สุด กระบวนการสอน ก็คือ แนวทางในการดำเนินการสอน การจัดแบบแผนการสอน รวมถึงวิธีสอน อย่างเป็นลำดับต่อเนื่องกันไปตั้งแต่ ต้นจนจบ แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ไว้หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ กิจกรรมที่ครูผู้สอนทำ อย่างมีระบบแบบแผน วิธีการ อย่างเป็นลำดับชั้น (ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์ 2555) ในปัจจุบันมีสถาบัน การศึกษามากมายที่มุ่งเน้นในการเรียนการสอนที่ เกี่ยวข้องกับวิชาดนตรี ประกอบกับความต้องการ ที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือในระดับ ที่สูงขึ้นไปสถานศึกษาหรือแหล่งประกอบการที่ ให้ความรู้ทางด้านดนตรีจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งของในส่วนภาครัฐและส่วนภาคเอกชน ใน

ส่วนของภาครัฐก็จะเป็นในส่วนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏต่าง ๆ ที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ หรือแม้แต่กระทั่งโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการก็มีการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับวิชาดนตรีเช่นเดียวกัน ในส่วนของภาคเอกชนนั้นก็มีการเปิดทำการเรียนการสอนดนตรีมากมาย ยกตัวอย่าง เช่น มหาวิทยาลัยรังสิต สถาบันดนตรียามาฮา หรือโรงเรียนที่เปิดสอนทั่วไปในรูปแบบของธุรกิจส่วนตัว

วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่เล็งเห็นความสำคัญต่อการศึกษาด้านพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะทางที่ได้มาตรฐานในด้านวิชาการและศิลปวัฒนธรรม เน้นการเรียนการสอนดนตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐานคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จนถึงระดับปริญญาตรี แตกต่างจากสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาที่เน้นการสอนดนตรีตั้งแต่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ ปัจจุบันมีทั้งหมดทั่วประเทศ 12 แห่ง กระจายตัวอยู่ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีตามบริบทและวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ในส่วนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ ซึ่งทั้ง 3 สถาบันมีการบรรจุการเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเข้าไปในหลักสูตรของแต่ละสถาบัน จึงทำให้เห็นว่าการเรียนการสอนดนตรีนั้นมีความสำคัญที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างจากวิชาแขนงอื่น ๆ อีกเช่นกัน ซึ่งวิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นสถาบันหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญของดนตรีตะวันตก และจากการศึกษาทบทวนเรื่องราววิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พบว่ามีเนื้อหาที่ลงตัวและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้ คือนิสิตนักศึกษาวิชาเอกดนตรี และครุดนตรี ดังนั้นจึงได้มีการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับดนตรีตะวันตก และได้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในเนื้อหาด้านความรู้เรื่องดนตรีตะวันตกทั้งทางปฏิบัติและทฤษฎี เพื่อให้รองรับ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเพื่อที่จะนำไปประกอบวิชาชีพในการสอนในอนาคตและเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ของประเทศตะวันตกต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนดนตรีนั้นมีบทบาทที่สำคัญในสถาบันการศึกษาซึ่งจะส่งต่อผู้เรียนโดยตรงทั้งในส่วนของร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนดนตรีจึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าการเรียนการสอนวิชาในแขนงอื่นแต่การที่จะดำเนินการเรียนการสอนดนตรีให้มีประสิทธิภาพนั้น การทำการเรียนการสอนดนตรี จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆ ด้านมาพิจารณาหลอมรวมกัน ทั้งส่วนของตัวผู้บริหารเองที่มีส่วนส่งเสริมและขับเคลื่อนงานในด้านต่างๆ ในด้านนโยบาย การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การควบคุมเกี่ยวกับการสรรหา การพัฒนา การให้คำตอบแทน การบำรุงรักษาบุคลากร เพื่อช่วยให้เป้าหมายขององค์การบรรลุผลสำเร็จ (Flippo, 1971) ครูผู้สอนก็สอนตรงตามเนื้อหาของรายวิชาและทุ่มเทอย่างเต็มความสามารถในวิชาที่ทำการเรียนการสอน เพราะดนตรีเป็นศาสตร์และเป็นศิลปะ การสอนให้เข้าใจถึงทั้งสองอย่างนั้น ต้องอาศัยเวลา ความตั้งใจทั้งผู้เรียนและผู้สอนเทคนิคในการสอน (Leonard, 1975) นักเรียนก็เรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือแม้แต่กระทั่งบุคลากรอื่นๆ ในสถาบันก็มีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนดนตรีประสบความสำเร็จเช่นกัน

ด้วยเหตุข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง“การสำรวจสภาพการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนดนตรี ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีคุณภาพและนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุง การเรียนการสอนดนตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

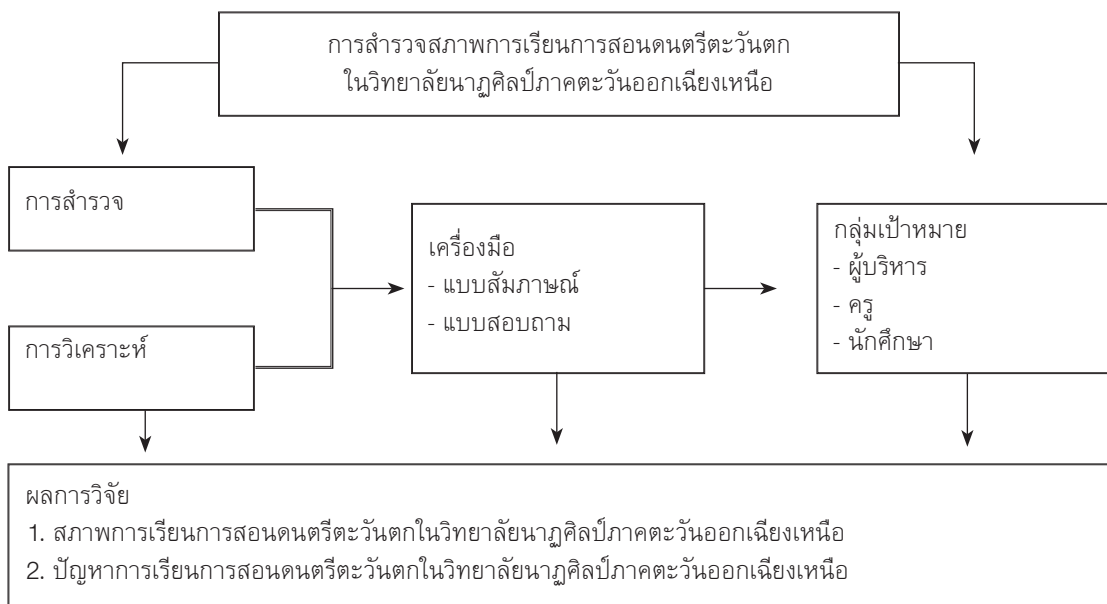
ความสำคัญของปัญหา

1. ทำให้ทราบการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ได้ทราบปัญหาการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยเรื่อง การสำรวจสภาพการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหา เพื่อสำรวจการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. พื้นที่ทำการศึกษ ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ทำการศึกษ ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ และผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายที่จะทำการศึกษออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้บริหาร ได้แก่

1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

1.2 ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา

1.3 ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์

2. ครูผู้สอนดนตรีตะวันตก ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่

2.1 ครูผู้สอนดนตรีตะวันตก วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จำนวน 5 คน

2.2 ครูผู้สอนดนตรีตะวันตก วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา จำนวน 5 คน

2.3 ครูผู้สอนดนตรีตะวันตก วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ จำนวน 5 คน

3. นักเรียนสาขาดนตรีตะวันตกจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่

3.1 นักเรียนสาขาดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จำนวน 32 คน

3.2 นักเรียนสาขาดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา จำนวน 31 คน

3.3 นักเรียนสาขาดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง โดยผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นการสัมภาษณ์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารการศึกษา และสิ่งที่ต้องการจะพัฒนาเพิ่มเติม

2. ครูผู้สอน ใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี โดยครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาดนตรี เป็นการกรอกแบบสอบถามสภาพทั่วไปขอข่าของงานวิชาการ ได้แก่ ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. นักศึกษา ใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี โดยนักเรียน ได้แก่ นักเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการกรอกแบบสอบถามสภาพทั่วไป การเตรียมการเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาทำ การประมวลผลข้อมูลข้อมูลที่ลงรหัสจะทำการป้อนข้อมูลของคำตอบในแบบสอบถาม บันทึกเข้าไฟล์ลงในดิสก์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย (Statistic Package for Social Sciences for Windows: SPSS) และนำ

มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 106) ได้แก่ จำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. การสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพโดยรวม เมื่อพิจารณาจากการสัมภาษณ์จาก ผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่ง สภาพโดยรวมทั่วไปของงานทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีการส่งเสริมและบริหารงานในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถของสถานศึกษาที่จะส่งเสริมได้ ทั้งในด้านการบริหารด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารด้านกิจการนักเรียน การบริหารด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ การบริหารด้านอาคารสถานที่ การบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1.1 การบริหารด้านวิชาการ พบว่า มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลัง มีการกำหนดหลักสูตรเป็นของตนเอง มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะมีความแตกต่างกันออกไปโดยขึ้นอยู่กับบริบทในแต่ละพื้นที่ โดยหลักๆ แล้วนั้นได้มีการขออนุมัติเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 5 รายวิชาหลัก ได้แก่ วิชาเอกดนตรีพื้นบ้าน วิชาเอกดนตรีสากล วิชาเอกเครื่องสาย วิชาเอกเป่าพาทย์ และวิชาเอก คีตศิลป์ ยกเว้นวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา ที่เปิดทำการสอนเพียง 4 รายวิชาเท่านั้น คือ วิชาเอกดนตรีสากล

วิชาเอกเครื่องสาย วิชาเอกเป่าพาทย์ และวิชาเอก คีตศิลป์

1.1.2 การบริหารงานบุคคล พบว่า มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำการเรียนการสอน การจัดอัตรากำลังของครูจะขึ้นอยู่กับจำนวนของตัวผู้เรียนเป็นหลัก ถ้านักเรียนมีจำนวนที่มากขึ้น ครูก็จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน โดยจะรับบุคคลที่จบตรงตามสาขาวิชาที่ต้องการและมีประสบการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากที่นั้นๆ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์อยู่แล้วยกเว้นวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมายังมีบุคลากรบางสาขาวิชาไม่เพียงพอ

1.1.3 การบริหารด้านกิจการนักเรียน พบว่า เน้นการเรียนการสอนในกิจกรรมที่หลากหลาย เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ทั้งหลักสูตรและนอกหลักสูตร โดยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สภานักเรียน สภานักศึกษา ซึ่งจะจัดตามบริบทของแต่ละพื้นที่ และส่วนใหญ่จะแสดงออกสู่สายตาประชาชนทั่วไปได้รับชม รับฟัง

1.1.4 การบริหารด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ พบว่า เน้นการบริหารที่สะดวก รวดเร็วถูกต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการใช้อย่างคุ้มค่า มีการสนับสนุนจากเงินอุดหนุนพื้นฐาน ได้แก่ เงินรายหัวของนักเรียน เงินรายได้ ได้แก่ เงินที่ได้จากการเก็บจากร้านค้าสวัสดิการของวิทยาลัย เงินที่มาจาก การแสดง คือ เงินที่ได้รับจากการว่าจ้างของนักเรียนไปทำการแสดงในที่ต่างๆ เงินนอกงบประมาณ คือ เงินที่ได้จากการอนุเคราะห์หรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ห้างร้านต่างๆ

1.1.5 การบริหารด้านอาคารสถานที่ พบว่า มีการส่งเสริมการเรียนการสอนในสถาน

ที่ที่เหมาะสมกับการใช้การจัดการเรียนการสอน บรรยากาศ วัสดุและครุภัณฑ์ มีการจัดงบประมาณ ในด้านนี้ที่แตกต่างกันออกไป ตามแต่บริบทของ แต่ละพื้นที่ งบประมาณในส่วนนี้นั้น ส่วนใหญ่ จะได้รับการจัดสรรมาจากส่วนกลาง คือ สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยให้ ผู้บริหารทำแผนงานที่จะพัฒนาและส่งเสริมไป เสนอที่ส่วนกลาง แล้วจะมีคณะกรรมการเป็นคน พิจารณางบประมาณที่เสนอขอไป ซึ่งวิทยาลัย นาฏศิลป์ ทั้ง 12 แห่งทั่วประเทศก็จะทำใน ลักษณะเดียวกันนี้

1.1.6 การบริหารด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า มีการส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ วิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นและแยก ออกจากกันไม่ได้ เพราะโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การบริหารงานด้านนั้นเป็นการบริหาร งานแบบพึ่งพาอาศัยกัน กล่าวคือ เมื่อชุมชนมี กิจกรรมก็จะขอความร่วมมือมาทางโรงเรียน และ เช่นเดียวกันเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมก็จะขอความร่วมมือมาทางโรงเรียนเช่นเดียวกัน มักจะอยู่ใน กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การแจกบัตรชมดนตรี การขอชุดการแสดง การเชิญวิทยากรจากชุมชนมา ให้ความรู้

1.2 สิ่งที่ต้องการจะพัฒนาเพิ่มเติม จาก การสัมภาษณ์สิ่งที่ต้องการจะพัฒนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ของผู้บริหารใน วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้ง 3 แห่ง สามารถสรุปได้ดังนี้

1.2.1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ ร้อยเอ็ด งานที่ต้องการจะพัฒนาเพิ่มเติม คือ งาน ด้านวิชาการ งานด้านบุคคล และงานด้านอาคาร สถานที่

1) งานด้านวิชาการ ยังมีส่วนที่ต้อง พัฒนาเพิ่มเติม คือ งานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการ

เรียนการสอนของตนเองยังมีน้อย และการเรียน การสอนซ่อมเสริม ยังต้องการพัฒนาและส่งเสริม ในกิจกรรมในส่วนนี้

2) งานด้านบุคคล ยังมีส่วนที่จะต้อง พัฒนาเพิ่มเติม คือ ครูที่ทำการเรียนการสอนใน รายวิชาหลัก มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายงานที่ มากเกินไป

3) งานด้านอาคารสถานที่ สิ่ง ที่ ต้องการพัฒนาเพิ่มเติม คือ สนามกีฬา ด้วยความ จำกัดของพื้นที่ซึ่งมีอยู่น้อย และการประหยัด พลังงานของสถานศึกษา

1.2.2 วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ กาฬสินธุ์ งานที่ต้องการพัฒนาเพิ่มเติม คือ งาน ด้านวิชาการ และงานด้านบุคคล

1) งานด้านวิชาการ สิ่งที่ต้องการ พัฒนาเพิ่มเติม คือ ต้องการมีวิชาเลือกเสรีที่มีความ หลากหลาย

2) งานด้านบุคคล สิ่งที่ต้องการ พัฒนาเพิ่มเติม คือ ขาดแคลนครูผู้สอนที่รองรับ ความต้องการของนักเรียนที่จะเรียนในวิชาเลือก เสรีที่หลากหลายขึ้น

1.2.3 วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา จาก การสัมภาษณ์ ผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ นครราชสีมา งานที่ต้องการพัฒนาเพิ่มเติม คือ งานด้านวิชาการ และงานด้านบุคคล

1) งานด้านวิชาการ สิ่งที่ต้องการ พัฒนาเพิ่มเติม คือ ไม่มีการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาดนตรีพื้นบ้าน

2) งานด้านบุคคล สิ่งที่ต้องการ พัฒนาเพิ่มเติม คือ ขาดแคลนครูที่จะมาทำหน้าที่ ในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ปัญหาการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของครูผู้สอน ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) รองลงมาคือ สื่อการเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.74$) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ($\bar{X}=2.43$) และหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}=2.37$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ เมื่อศึกษารายละเอียดเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1.3.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลายๆ อย่าง และบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.67$) รองลงมาคือ ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ ($\bar{X}=2.60$) และตรงตามความมุ่งหมายของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.53$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

1.3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) รองลงมาคือ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าจิตใจและเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.20$) ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ และจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักศึกษาได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.00$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

1.3.3 ด้านสื่อการเรียนรู้ ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะใช้งานและจัดลำดับการใช้ มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) รองลงมาคือ คำนึงถึงสิ่งบรรจุสื่อ การเคลื่อนย้ายที่สะดวกปลอดภัย ($\bar{X}=3.27$) และจัดที่นั่งของผู้เรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.13$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

1.3.4 ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพจริง หรือสถานการณ์จริงของผู้เรียน มีปัญหาเป็นอันดับแรก โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.20$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนต้องควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผลโดยเน้นในรูปแบบบูรณาการ เน้นการประเมินกระบวนการทำงาน และคุณภาพของงานเป็นสำคัญ ($\bar{X}=2.33$) และการประเมินให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ($\bar{X}=2.27$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักเรียน ในภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล มีความรู้เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$) รองลงมาคือ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.74$) และการดำเนินการเรียนการสอน

($\bar{X}=3.60$) มีความรู้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อศึกษารายละเอียดเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการศึกษได้ดังนี้

2.1 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ในภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการแจ้งจุดประสงค์และความคิดรวบยอด มีความรู้เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) รองลงมาคือ ครูนำเสนอสาระแปลกๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง มาสร้างปัญหาที่น่าคิด ($\bar{X}=3.81$) และครูแจ้งโครงสร้างเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.80$) มีความรู้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ในภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการบูรณาการของเนื้อหาและมีความถูกต้อง มีความรู้เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$) รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเรียน ($\bar{X}=3.80$) และครูแนะนำแหล่งวิทยาการ การใช้เครื่องมือ สื่อและอุปกรณ์ ($\bar{X}=3.67$) มีความรู้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล ในภาพรวม มีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการวัดผลประเมินผลจากสถานภาพจริง มีความรู้เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) รองลงมาคือ ครูมีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X}=3.87$) และครูใช้แบบวัดผลประเมินผลเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X}=3.74$) มีความรู้อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการสำรวจและวิเคราะห์ การจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกใน

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การบริหารด้านวิชาการ มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลัง มีการกำหนดหลักสูตรเป็นของตนเอง มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2554: 3) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายงานด้านหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน และการประเมินผลการศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทในด้านที่เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมาย เฉพาะของโรงเรียน และในการบริหารงานบุคคล มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะรับบุคคลที่จบตรงตามสาขาวิชาที่ต้องการและมีประสบการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากที่นั้น ๆ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์อยู่แล้ว ยกเว้น วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา ยังมีบุคลากรบางสาขาวิชาไม่เพียงพออยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสำราญ พิณผาคุด (2555) ศึกษาเรื่อง สภาพความพร้อมการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยการเสริมสร้างความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมาก

การบริหารด้านกิจการนักเรียน จะเน้นการเรียนการสอนในกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ มาจันทิก (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ตาม

หลักสูตรคนตรีระดับประถมศึกษา และในการบริหารด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ เน้นการบริหารที่สะดวกรวดเร็วถูกต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับ สมพงษ์ สิงหะพล (2552: 444-447) ได้กล่าวว่า งานธุรการการเงิน และพัสดุ จะมีลักษณะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับงานวิชาการและยังสัมพันธ์กับงานอื่นๆ เกือบทุกงาน ในการบริหารด้านอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมการเรียนการสอนในสถานที่ที่เหมาะสม ในการบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ชลลดา จิตติวัฒนพงษ์ (2557: 64) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา ดังนั้น สังคม การศึกษา และโรงเรียนย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันเป็นลูกโซ่

ในด้านปัญหาการเรียนการสอนคนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของครูผู้สอน ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหาเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นคร วงศ์ไชยรัตนกุล (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนคนตรีสากลของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า สภาพการเรียนการสอนคนตรีสากลของวิทยาลัยนาฏศิลป์ (ศาลายา) และวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ มีวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี เพื่อให้เกิดผลดี และด้านปัญหาด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ สอดคล้องกับ ไตรตรีรงค์ พลอยม่วง (2555: 63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนคนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนเก่า ใช้ซ้ำจนชำรุด ครูผู้สอนแก้ปัญหาโดย นำอุปกรณ์ที่เก่าแล้วมาซ่อมแซม ปรับปรุงให้ดีขึ้น และปัญหา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัญหาที่มีมากที่สุดก็คือ การใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ธิติ ปัญญาอินทร์ (2550: 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระบบการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาทฤษฎีดนตรีตะวันตกในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. การวิเคราะห์ความรู้ดนตรีตะวันตกของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านการดำเนินการเรียนการสอนนักเรียนมีความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความรู้ที่มีมากที่สุดในด้านนี้ก็คือ ครูมีการบูรณาการของเนื้อหาและมีความถูกต้อง สอดคล้องกับ ทิศนา แหมมณี (2556: 76-77) ได้กล่าวว่า การดำเนินการเรียนการสอนประกอบด้วยขั้นตอนที่จะต้องบูรณาการเนื้อหา และวิธีสอนไว้ความสนใจในด้านการวัดและประเมินผล ครูมีการวัดผลประเมินผลจากสถานภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับ นवलจิตต์ เขาวงกิตพิงศ์ และคณะ (2555: 29-31) ได้กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน เน้นการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมๆ กันกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์ ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆ ด้าน ประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครอง และครู

ข้อเสนอแนะ

จากการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับสภาพและ

การจัดเรียงการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นข้อคิดแก่ผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทหน้าในการบริหารงานที่มีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุนโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีอย่างเต็มที่

1.2 ครูผู้สอนดนตรีต้องตระหนักและเคารพบทบาทหน้าที่ของตนเองในการอบรมสั่งสอนศิษย์ อย่างทุ่มเท และเต็มกำลังความสามารถ เสียสละเวลา ให้ความรักความเข้าใจ มีความเข้าใจในเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอนอย่างถ่องแท้

1.3 ผู้เรียนควรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่จะต้องศึกษาและแสวงหาความรู้ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี

1.4 หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านดนตรี ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนดนตรี เพื่อกำหนดนโยบาย แนวทาง การสนับสนุนในด้านต่างๆ และเล็งเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาครูและนักเรียน ตลอดจนบุคลากรที่ทำงาน

ในหน่วยงาน อันจะส่งโดยตรงต่อการพัฒนาการจัดการดนตรีสืบไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์อื่นๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์อื่นๆ ทั่วประเทศ อันเป็นการช่วยให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์อื่นๆ ด้วย

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าและแนวทางการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถทราบถึงปัญหาด้านอื่นๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.4 ควรนำปัญหาที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ นำไปปรับปรุง และหาแนวทางพัฒนาต่อไป เพราะผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ อาจจะนำไปสู่การแก้ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่งให้เกิดผลที่ดีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชลลดา จิตติวัฒนพงษ์. (2557). *การกระจายอำนาจทางการศึกษา: ประสบการณ์ของประเทศญี่ปุ่นกับแนวทางสำหรับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยลำราญ พิมณาคณ. (2555). *สภาพความพร้อมการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

- ณรุทธ์ สุทนต์. (2555). *ดนตรีศึกษาหลักการและสาระสำคัญ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ณัฐวุฒิ มาจันทิก. (2554). *ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ตามหลักสูตรดนตรีระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ.
- ไตรตรีงษ์ พลอยม่วง. (2555). *การจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- ทศนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ธิตี ปัญญาอินทร์. (2550). *ระบบการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนทฤษฎีดนตรีตะวันตกในมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- นคร วงศ์ไชยรัตนกุล. (2554). *การเรียนการสอนดนตรีสากลของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ และคณะ. (2555). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2558). *ปัญหาการเรียนการสอนเปียโน 7 ปี ไม่เคยเปลี่ยน*. กรุงเทพฯ: เพลงดนตรี.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2552). *พฤติกรรมการสอนกลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Flippo, B.E. (1971). *Principles of personnel management systems and process*. New York: McGraw-Hill.
- Legette, R.M. (1993). Causal attribution of music and nonmusic majors regarding success and failure in music: A study of motivation and achievement. *Journal of Higher Education*, 46(6): 653-663.
- Leonard, C. (1975). *Foundation and principle of music education*. New York: McGraw-hill Book. Company.